

Miljøstyrelse
Strandgade 29
1401 Kbh K
e-mail: mst@mst.dk

Institut for Miljøvidenskab

Anne Winding

Viceinstituteder

Dato: 17/1 2013

Direkte tlf.: 8715 8615
Fax: 8715 5010
Mobiltlf.: 4191 5655
E-mail: aw@dmu.dk

EAN nr.: 5798000867000
CVR nr.: 31119103

Journal nr.: 31867

Side 1/2

Høringssvar til regeringens udspil til en ny sprøjtemiddelstrategi ”Beskyt vand, natur og sundhed – Sprøjtemiddelstrategi 2013- 2015” (Journalnummer MST-666-00040)

DCE har følgende kommentarer til regeringens udspil til ny sprøjtemiddelstrategi.

På siderne 30-33 i strategien opregnes de målsætninger/pejlemærker, initiativer og effekter, som strategien indeholder. Her fremgår det desuden, at alle strategiens initiativer skal evalueres ultimo 2014. Det er i den forbindelse problematisk, at det for en række af initiativerne/virkemidlerne ikke vil være muligt at gennemføre en egentlig evaluering i 2014 af virkningen af de enkelte virkemidler, medmindre der - inden initiativerne iværksættes - er gennemført undersøgelser af de mange målgrupper som adresseres. Det gælder således:

- Borgerne. Får de fx ‘større viden og tryghed’ via den planlagte målrettede information, som det forventes flere steder i strategien? Ændrer forbrugerne indkøbsvaner, fordi de oplyses om pesticider?
- Myndighederne. Styrkes samarbejdet fx om punktkildeforurening mellem myndigheder? Hvad betyder den øgede kontrol myndighederne skal udføre? Bliver videndelingen mellem myndigheder bedre?
- Landmændene. Hvilken effekt har fx den nye pesticidafgift på landmændenes beslutninger om anvendelse af pesticider? Ændrer rådgivningstiltagene landmændenes pesticidanvendelse?
- Golfbranchen. Ændrer greenkeepere fx pesticidanvendelsen som følge af mere efteruddannelse?
- Haveejerne. Ændrer de fx adfærd som følge af de planlagte informationskampagner? Hvad betyder den strammede adgang til køb af sprøjtemidler for deres pesticidanvendelse?

Hvis ikke der gøres forundersøgelser, før initiativerne iværksættes, risikerer MST at ende i samme situation, som da Pesticidplan 2004-2009 blev evalueret i 2008, hvor det for en række virkemidler var umuligt at afgøre, hvilken effekt de havde haft. Det betød eksempelvis, at der kun kunne gisnes om, hvorvidt pesticidafgiften og den frivillige rådgivning havde en effekt på den helt centrale målsætning vedrørende behandlingshyppighed.

DCE vil i den forbindelse yderligere bemærke, at for en række af virkemidlerne (fx efteruddannelse af greenkeepere og effekten af øget fokus på IPM i jordbrugets efteruddannelse) vil en evaluering i 2014 formentlig være for tidligt til at måle en effekt. Regeringen bør overveje at skubbe evalueringen mindst et år frem i tid.

Vedrørende selve valget af virkemidler i strategien har regeringen valgt at satse på en række forskellige typer af virkemidler. Hvad angår de virkemidler, som er målrettet landmændene, kan der ikke forventes nogen stor effekt på pesticidforbruget af mere rådgivning til landmænd og deres konsulenter. I 2008-evalueringen konstaterede Rambøll (s.28), at 'der [er] ikke noget, der umiddelbart tyder på at rådgivningen har haft nogen større effekt'. Siden har to forskningsprojekter ledet af DCE/Institut for Miljøvidenskab (tidligere DMU) under Pesticidforskningsprogrammet ('Barrierer i landmændenes beslutningsmønstre vedrørende ændret pesticidanvendelse' og 'Optimering af landbrugskonsulenternes rolle som virkemiddel i pesticidpolitikken – muligheder og barrierer') bl.a. vist, at der blandt landmænd og konsulenter ser ud til at være en udbredt holdning til, at så længe der anvendes godkendte pesticider, udgør det nuværende pesticidforbrug ikke en trussel for natur og miljø. Det rejser spørgsmål om det realistiske i at nå en 40 pct. reduktion i belastningen inden for den planlagte korte tidshorisont. Vil regeringen ændre den beskrevne holdning hos landmænd og konsulenter, vil det være DCEs forventning, at uddannelsesinitiativer – fx på landmandsuddannelsen - vil virke bedre, da nye landmænd endnu ikke har faste rutiner.

Opnåelsen af målet på kort sigt forventes derfor først og fremmest at afhænge af den nye pesticidafgifts styrke ift. at ændre landmændenes forbrug af sprøjtemidler.

Faglige input til hørings svar er udarbejdet af seniorforskere Anders Branth Pedersen og Helle Ørsted Nielsen.